NEWS

Det allestedsnærværende diglioteket

2050 – epoken da den usynlige kunnskapen ble gjort synlig

31. mai 2026, Tobias Engl

Slik begynner en helt vanlig dag i det allestedsnærværende digliotekets verden, et gigantisk kunnskapslager med personlig keeper. Det som for tretti år siden fortsatt het bibliotek, er i dag verken et sted eller en app, men et lag i hverdagen. Et usynlig nett som stiller riktig informasjon til rådighet på riktig sted i riktig øyeblikk. Den som går inn i en fremmed by, går også inn i dens kunnskapsrom – trafikksituasjon, saksgang hos myndighetene og nødpunkter ligger klare i øyekroken. Den som går inn på et sykehus, blir ledet gjennom korridorene, koblet til ventetider og prøvesvar, anonymt og likevel personlig. Den som er på en konferanse, kjenner samtalepartnerne sine før håndtrykket og forstår hvert språk som sitt eget. Biblioteket har blitt atmosfære.

Det virkelige underet er likevel ikke den kollektive skyen, men den intime kunnskapsverdenen hvert menneske bærer i seg. Brikken er mindre enn et sandkorn og langt mer enn et lager. Den filtrerer, sorterer, tenker med og utvider bevisstheten og tenkehastigheten hundre, noen ganger tusen ganger. Der man før trengte sekunder for å ta en beslutning, gjør menneske og KI nå hundrevis av avveininger på brøkdelen av et sekund – sammenligner tilbud, setter spørsmålstegn ved diagnoser, vurderer risiko, kontrollerer kontrakter. Det personlige diglioteket er ikke et arkiv, men et medium som følger og gir råd, som aldri sover og som supplerer akkurat når det trengs; verken før eller senere.

Skjermer finnes ikke lenger i denne verdenen. Netthinneprojeksjonen legger lag over det synlige. Vurderinger, åpningstider og veivisere hviler i synsfeltet, og et blunk får dem til å forsvinne. Den nevrale direktetilgangen lar kunnskap dukke opp uten lesing, uten lytting. Matriserom gjør vegger, bord og tak i møterom og operasjonssaler til informerende flater. Og for dem som fortsatt vil holde litt avstand, finnes smarte linser og briller. Informasjon overalt, akkurat når man trenger den.

ScreenWay, den gang et lite selskap i München, begynte med å henge opp skjermer der det til da bare hadde hengt papir … på hoteller, i lobbyer, møterom og venterom. Det som enkelt og greit het digital skilting, var første steg i en lang forvandling. Flate visninger ble til skarpere, tilkoblede og til slutt usynlige skjermer; skjermene ble til projeksjoner på enhver overflate; så løsrev de seg fra materien og dukket til sist opp direkte i bevisstheten. Med denne forvandlingen skiftet selskapet navn: ScreenWay ble til ScreenAway, kort «SCAW». En stillferdig ordspøk som ble signaturen for en epoke, for skjermens vei var samtidig veien bort fra skjermen.

Det som gjorde SCAW stort, var aldri maskinvaren, men en nesten gammeldags idé. Riktig informasjon på riktig sted, i riktig øyeblikk, til riktig menneske. «Vi har aldri solgt skjermer», heter det i selskapet. «Vi har hjulpet gjester med å føle seg velkomne, pasienter med å finne fram og reisende med å komme fram til rett sted. Den oppgaven finnes fortsatt, den ser bare annerledes ut.» Men hva betyr læring når all kunnskap er tilgjengelig? Ikke lenger å lagre, men å forstå. Å kjenne data er trivielt; å trenge inn i dem, ta ansvar for konsekvensene og skille rett fra galt, det er dette årtusenets dannelse. Diglioteket leverer kunnskap, brikken bearbeider den; det ingen av dem leverer, er smak, mot og visdom.

Om kvelden lukker Lena øynene og setter brikken sin i hvilemodus, et gammelt privilegium: natten helt uten tilkobling. Hun tar en bok ut av hylla, papir, trykt, tung i hånden. Hun forstår setningene langsommere nå, må slå opp ord, går seg vill i avsnitt. Det er krevende. Det er langsomt. Det er vidunderlig. Diglioteket holder kunnskapen klar, SCAW ordner den og gjør den synlig. Men det vakreste denne verdenen har frembrakt, er kanskje at den minner oss om hva det vil si å være menneske – det vesenet som fortsatt kan undre seg, også uten allvitende bilder. Velkommen til diglioteket. Til verden. Til deg selv. Til ScreenWay.

© ScreenWay | www.screenway.com